

Tanulási eredmények Alkotmányjog 2 tárgyból (jogász szak)

A tanulási eredmények megmutatják, hogy a tananyag egyes részeivel, ismeretelemeivel kapcsolatban milyen tudást, illetve képességet kell megszerezniük a félév során. A hatályos jogszabályok az egyes felsőoktatási szakok képzési és kimeneti követelményeit – köztük a jogászok által elsajátítandó szakmai kompetenciákat is – a tanulási eredmények alapján, ezen belül a “tudás”, a “képesség”, az “attitűd”, valamint az “autonómia és felelősség” fogalmi szerinti bontásban határozzák meg. Az alábbiakban olvasható tanulási eredmények összefoglalása a jogász képzés Alkotmányjog 2 tárgyához kapcsolódó tanulási eredményeket tartalmazza, tudás, képesség és attitűd szerint.

Ismeretelem	Tudás	Képesség	Attitűd
hatalommegosztás	ismeri a hatalommegosztás részét képező egyes normatív követelményeket, tudja, hogyan jelenik meg a magyar alkotmányjogban, az alkotmánybírói gyakorlatban	képes elemezni és értékelni egy normaszöveget a hatalommegosztás elve kapcsán felállított alkotmánybírói mércék tekintetében	elkötelezett a demokratikus hatalomgyakorlás és hatalommegosztás érvényesülése mellett
államszerkezet	ismeri az unitárius és a föderatív állam fogalmát, alapvető jellemzőit	képes azonosítani egy normaszöveg alapján államszerkezeti struktúrákat	
államforma	ismeri az államforma fogalmát és típusait	képes azonosítani egy normaszöveg alapján államformákat	
kormányzati rendszer	ismeri a kormányzati rendszer fogalmát	képes azonosítani egy normaszöveg alapján a kormányzati rendszer fogalmi elemeit	
kormányforma	ismeri a tipikus kormányformákat és a kategorizálás alapjául szolgáló szempontokat (pl. jogi és politikai felelősség)	képes felismerni egy normaszövegben az egyes kormányformákra jellemző jogintézményeket	
parlamentáris kormányforma	ismeri e kormányforma alapvető kritériumait és jellemzőit	képes felismerni egy normaszövegben a parlamentáris kormányformára jellemző jogintézményeket	
parlamentnek felelős kormány, a felelősség érvényesítéséhez kapcsolódó jogintézmények	ismeri a kormányalakítás és a bizalmi kérdés jellemző intézményi megoldásait	elemezni és értékelni tud egy normaszöveget a kormány felelőssége és stabilitása szempontjából	
államfő és a politikai hatalmi ágak kapcsolata	ismeri a parlamentáris kormányforma szempontjából jellegadó államfői hatásköröket	elemezni és értékelni tud egy normaszöveget az államfő jogállási és hatásköri sajátosságai szempontjából	

prezidenciális kormányforma	ismeri e kormányforma alapvető kritériumait és jellemzőit	képes felismerni egy normaszövegben a prezidenciális kormányformára jellemző jogintézményeket	
félprezidenciális kormányforma	ismeri e kormányforma alapvető kritériumait és jellemzőit	képes felismerni egy normaszövegben a félprezidenciális kormányformára jellemző jogintézményeket	
magyar kormányzati rendszer	ismeri a magyar kormányzati rendszer jellegadó szervezeti, intézményi megoldásait	képes értékelni meghatározott jogintézmények, szervezeti szabályok hatását a magyar kormányzati rendszer stabilitására	
a parlament alkotmányos funkciói	ismeri a parlament fő funkcióit	képes a funkciók és a hatáskörök közötti kapcsolat azonosítására	elkötelezett a deliberatív vitát megvalósító nyilvános parlamenti működés, a szabad és egyenlő képviselői mandátum mellett
a parlamenti ciklus	ismeri a parlamenti ciklushoz kapcsolódó alkotmányos követelményeket (választások rendszeressége, folyamatos működés, rendszeres ülésezés), a ciklust és az ülésezés rendjét meghatározó jogintézményeket (alakuló ülés, feloszlás, feloszlátás, rendes és rendkívüli ülés, elnapolás), illetve azok magyar szabályozását	képes értékelni egy tényállást a parlamenti ciklust, illetve az ülésezési rendet meghatározó jogintézmények érvényesülése tükrében	
a parlamenti döntéshozatal	ismeri a tanácskozásképeség, illetve a határozatképeség fogalmát, a döntéshozatali főszabályt, és a kapcsolódó kivétel-típusokat, érti ezek alkotmányos jelentőségét, funkcióját a hatalommegosztás rendszerében	képes megállapítani egy tényállás esetében a határozatképeség érvényesülését, illetve a döntéshozatalhoz kapcsolódó követelményt	
nyilvános parlamenti vita	ismeri a nyilvános és érdemi parlamenti vitát szolgáló alapvető jogintézményeket, ismeri a nyilvánosságot korlátozó jogintézményeket, azok funkcióit és az alkalmazásukhoz kapcsolódó garanciális követelményeket (zárt ülés, obstrukció, klotúr, fegyelmi és rendészeti jog)	felismeri egy tényállás alapján a nyilvános és érdemi vita diszfunkcionális korlátozását	
parlamenti szerkezet	ismeri az egy- és kétkamarás parlament fogalmát, alapvető jellemzőit	képes azonosítani egy normaszöveg alapján a parlamenti struktúrát	
bizottság	ismeri a bizottsági típusokat (állandó, vizsgáló, eseti), azok funkcióit (törvényalkotásban, ellenőrzésben), a bizottsági	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján a bizottság és a plénum funkcióinak különbségét	

	összetétel rendező elveit (pl. arányos, paritásos)		
frakciók	ismeri a frakciók funkcióját (kisebbségvédelem, munkaszervezés), frakció-jogosítványok szerepét a parlamenti jogban, a frakcióalakítás- és megszűnés szabályait, a kapcsolódó alkotmányos követelményeket	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján a frakcióalakítás és megszűnés kérdését, illetve egy normaszöveg alapján a kisebbségvédelmi és a munkaszervezési funkciók érvényesülését	
tisztségviselők	ismeri a tisztség-típusokat, azok funkcióját, különösen a házelnök alkotmányos szerepét	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján, hogy az egyes tisztségviselők feladatellátása összhangban áll-e a funkcióival	
házbizottság	ismeri a házbizottság funkcióját, összetételét, alapvető jogköreit, döntéshozatali elveit	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján, hogy az összhangban áll-e házbizottsági funkcióval	
parlamenti jog	ismeri a parlamenti szabályozási autonómia funkcióját és eszközeit, a magyar parlamenti jog struktúráját	képes azonosítani egy normaszövegben a parlamenti jog garanciális elemeit	
szabad és egyenlő mandátum	ismeri a szabad és egyenlő mandátum fogalmát és a kapcsolódó alkotmánybíróági gyakorlatot	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján, hogy az összhangban áll-e a szabad és egyenlő mandátum követelményével	
képviselői mandátum keletkezése és megszűnés	ismeri a képviselői mandátum keletkezéséhez és megszűnéséhez kapcsolódó alkotmányos szabályozást	képes megállapítani egy tényállás alapján, hogy fennáll-e a képviselői mandátum	
képviselői jogok és köteleességek	ismeri a képviselők alapvető jogait és köteleességeit	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján a képviselő tevékenységét a jogai és kötelezettségei tükrében, és meg tudja állapítani ennek jogkövetkezményeit	
mentelmi jog	ismeri a mentelmi jog funkcióját, összetevőit, főbb tartalmi és eljárási szabályait	képes megállapítani egy tényállás alapján, hogy a mentelmi jog melyik összetevője érintett és a mentelmi jog nyújt-e védelmet	
összeférhetetlenség	ismeri az összeférhetetlenség funkcióját, típusait, a kapcsolódó alkotmányi eljárási szabályokat, összefüggéseit a parlamentáris kormányforma sajátosságaival és a hatalommegosztással	képes elemezni és értékelni egy normaszöveg alapján, hogy az hogyan szolgálja az összeférhetetlenség alkotmányos funkcióját	

törvényalkotási hatáskör és korlátai	ismeri a törvényalkotási hatáskör terjedelmét (a kizárólagos törvényhozási tárgyak garanciális jelentőségét) és alkotmányos korlátait	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján a törvényalkotási eljárást terjedelme és korlátai tekintetében	
törvényhozási eljárás	ismeri a törvényalkotási eljárás demokratikus funkcióját, a parlamentáris kormányformából eredő sajátosságait, szakaszait és főbb jogintézményeit (törvénykezdeményezés, módosító indítványok, tárgysorozat, napirend, vitaszakaszok, tárgyaló fórumok, szavazás, speciális eljárások, kihirdetés, országgyűlési kezdeményezésű előzetes normakontroll, államfői vétó)	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján a törvényalkotási eljárási szabályokat, illetőleg az eljárás lefolytatását a nyilvános és érdemi vita érvényesülése tükrében	
parlamentari ellenőrzés	ismeri a parlamenti ellenőrzés funkcióját a parlamentáris kormányzati rendszerben, típusait, eszközeit a magyar szabályozásban (beszámoló, kérdés, interpelláció, bizottságok, szakosított szervek)	képes elemezni és értékelni egy normaszöveg alapján az ellenőrzési funkció érvényesülését	
végrehajtó hatalom	ismeri a végrehajtó hatalom fogalmát és ebben a kormány funkcióját	képes a funkciók és a hatáskörök közötti kapcsolat azonosítására	elkötelezett a parlamentnek felelős és elszámoltatható kormányműködés mellett
kormány struktúrája	ismeri a kormánytípusokat és működési elveiket, a kormány összetételét, a kormánytagok jogállásához kapcsolódó alkotmányos szabályokat (tisztség keletkezése, megszűnése, jogi és politikai felelősség, helyettesítés)	képes elemezni és értékelni egy tényállás alapján egy kormánytag megbízatása elnyerésének, illetve megszűnésének alkotmányosságát	
kormány politikai felelőssége	ismeri a kormány megalakulásának és megszűnésének szabályait (parlamentari ciklus, miniszterelnök megbízatása), a bizalmatlansági indítvány és a bizalmi szavazás fogalmát és szabályait, az ügyvezető kormány (miniszterelnök, miniszter) fogalmát és hatáskör-gyakorlásának korlátait	képes elemezni és értékelni egy normaszöveg alapján a bizalmi kérdéssel kapcsolatos szabályok hatását a kormány pozíciójára, valamint képes megítélni egy tényállás alapján a kormány megbízatásának fennállását és a kapcsolódó jogintézmények alkalmazásának jogkövetkezményeit	
államfői funkció	ismeri a parlamentáris kormányformára jellemző államfői funkciókat, az államfő szerepét a	képes megítélni az államfőre vonatkozó szabályozást, illetve az államfő eljárását az alkotmányos funkciója tükrében	elkötelezett a politikailag semleges, a demokratikus

	hatalommegosztásban, a magyar alkotmányos szabályozást és alkotmánybírói gyakorlatot		államműködés felett őröködő köztársasági elnöki működés mellett
köztársasági elnök jogállása	ismeri a tisztség keletkezésének és megszűnésének, megbízási időtartamának, az összeférhetetlenségnek, a sérthetlenségnek, a jogi felelősségnek, valamint a helyettesítésnek a szabályozását	képes elemezni és értékelni egy tényállást a köztársasági elnök jogállására vonatkozó alkotmányi szabályok alapján	
köztársasági elnök hatáskörei	ismeri a köztársasági elnök alkotmányos hatásköreit (külkapcsolati, parlamenthez kapcsolódó, kormányalakításhoz kapcsolódó, javaslatvételi és kinevezési, kitüntetés- adományozási, főparancsnoki, kegyelmezési, állampolgársági)	képes elemezni és értékelni egy tényállást a hatáskörgyakorlással kapcsolatos alkotmányos szabályok és követelmények tükrében	
köztársasági elnöki hatáskörgyakorlás	ismeri az ellenjegyzés fogalmát és funkcióját, annak kapcsolódását az államfői hatáskörökhöz (ellenjegyzéshez kötött, önálló politikai, kezdeményezési jogkörök)	képes elemezni és értékelni egy tényállást az ellenjegyzéssel kapcsolatos alkotmányos szabályok és követelmények tükrében	
alkotmánybíráskodás	ismeri az alkotmánybíráskodás fogalmát és alkotmányos funkcióit	képes elemezni és értékelni, hogy egy szabályozás megfelel-e az alkotmánybíráskodással szemben támasztott követelményeknek	elkötelezett az alkotmány védelmét és normativitását biztosító, teljeskörű, hatásköri integritással bíró alkotmánybírói működés mellett
alkotmánybíráskodás modelljei	ismeri az alkotmánybíráskodás modelljeit (decentralizált, centralizált) és azok főbb jellemzőit	képes azonosítani tényállás alapján az alkotmánybíráskodás modelljét	
alkotmánybírók jogállása	ismeri az alkotmánybírók és az alkotmánybíró függetlenségét biztosító jogintézményeket és ezek megjelenését a magyar jogrendszerben, az alkotmánybírói megbízás keletkezésének és megszűnésének szabályozását	fiktív tényállás alapján képes elemezni és értékelni a függetlenségi garanciák érvényesülését, jogesetben tudja alkalmazni a függetlenséget biztosító magyar szabályozást	
normakontroll	ismeri a normakontroll-hatáskörök típusait (előzetes/utólagos, absztrakt/konkrét), tudja, hogy az Alkotmánybíróságnak milyen normakontroll-hatáskörei vannak	képes megítélni, hogy konkrét ügyben mely normakontroll-eljárás feltételei állnak fenn	

alkotmánymódosítás felülvizsgálata	el tudja határolni a törvények és az alkotmánymódosítások felülvizsgálhatóságának problematikáját, ismeri az alaptörvény-módosítás felülvizsgálatának magyar szabályozását	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
előzetes normakontroll	tudja, hogy ezt az eljárást kik, milyen normával szemben, milyen feltételekkel indítványozhatják, továbbá ismeri a lehetséges jogkövetkezményeket	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
absztrakt utólagos normakontroll	tudja, hogy ezt az eljárást kik, milyen normával szemben, milyen feltételekkel indítványozhatják, továbbá a lehetséges jogkövetkezményeket	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
konkrét utólagos normakontroll	tudja, hogy ezt az eljárást kik, milyen normával szemben, milyen feltételekkel indítványozhatják, továbbá a lehetséges jogkövetkezményeket	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata	tudja, hogy ezt az eljárást kik, milyen normával szemben, milyen feltételekkel indítványozhatják, továbbá a lehetséges jogkövetkezményeket	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
alkotmányjogi panasz	ismeri és el tudja határolni a panasztípusokat	képes megállapítani, hogy konkrét ügyben mely alkotmányjogi panasz típus alkalmazható	
absztrakt alkotmányértelmezés	ismeri az eljárás feltételeit és joghatásait	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
jogkövetkezmények	ismeri az Abtv.-ben meghatározott jogkövetkezményeket (különösen megsemmisítés, hatályon kívül helyezés, alkalmazási tilalom, mulasztás megállapítása, alkotmányos követelmény)	képes konkrét ügyben alkalmazni az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó szabályait	
igazságszolgáltatás fogalma és funkciója	ismeri az igazságszolgáltatás fogalmi elemeit	képes azonosítani normaszöveg alapján az igazságszolgáltatás fogalmi elemeit	elkötelezett a bírói függetlenség és a tisztességes eljárást

igazságszolgáltatási monopólium	ismeri az igazságszolgáltatási monopólium jelentését	képes értékelni normaszöveg alapján az igazságszolgáltatás monopóliumának megvalósulását	megvalósító bírósági működés mellett
bíróságok viszonya más hatalmi ágakhoz	ismeri az igazságszolgáltatás és más hatalmi ágak alkotmányosan igazolható kapcsolódási pontjait és korlátait	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján a kapcsolódási pontokat és azok alkotmányos igazolhatóságát	
a bíróságok felelőssége	ismeri a bíróságok felelősségét érvényesítő garanciákat	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján a bírói felelősség érvényesülését	
bírói függetlenség	ismeri a bírói függetlenség alkotmányos szerepét és összetevőit (ítélkezés, személyi, szervezeti)	képes azonosítani normaszöveg alapján a bírói függetlenség összetevőit és garanciáit	
a bíró személyi függetlensége	ismeri a bíró személyi függetlenségének fogalmát, az alkotmányos garanciarendszert és a magyar szabályozás alapintézményeit	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján a bíró személyi függetlenségének érvényesülését	
a bíróságok szervezeti függetlensége	ismeri a bíróságok szervezeti függetlenségének fogalmát, az alkotmányos garanciarendszert és a magyar szabályozás alapintézményeit, különösen a bírósági igazgatás jelentőségét	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján a bíróságok szervezeti függetlenségének érvényesülését	
bírósági szervezetrendszer	ismeri a bírósági szervezetrendszer kialakításával kapcsolatos alkotmányos követelményeket és annak tagozódását a magyar szabályozásban	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján a bírósági szervezettel kapcsolatos alkotmányos követelmények teljesülését	
társasbíráskodás	ismeri a társasbíráskodás követelményének tartalmát, funkcióját	képes azonosítani normaszöveg alapján a társasbíráskodást szolgáló jogintézményeket	
laikusok részvétele a bíráskodásban	ismeri a laikusok részvétele elvének jelentéstartalmát, funkcióját	képes azonosítani normaszöveg alapján a laikusok részvételét szolgáló jogintézményeket	
az ítélezés egységének követelménye	ismeri a ítélezés egységének követelményének jelentését, valamint a jogegységi határozat fogalmát, szerepét, jogforrási jellegét	képes azonosítani normaszöveg alapján az ítélezés egységességét szolgáló jogintézményeket	
az ügyészség fogalma	ismeri az ügyészség fogalmát, funkcióját modelljeit, magyar modelljét és annak alapintézményeit	képes azonosítani normaszöveg alapján az ügyészségi modelleket, elemezni és értékelni az adott modell és az alapintézmények viszonyát	

az ügyészi szervezetrendszer	ismeri az ügyészi szervezetrendszer kialakításával kapcsolatos alkotmányos követelményeket, tagozódását a magyar szabályozás alapján	képes elemezni és értékelni normaszöveg alapján az ügyészi szervezetrendszerrel kapcsolatos alkotmányos követelmények érvényesülését	
az ügyész jogállása	ismeri az ügyészi jogállás szabályozásának alapelveit és a magyar szabályozás alapintézményeit	képes értékelni és elemezni normaszöveg alapján az ügyészi jogállással kapcsolatos jogintézményeket	
ombudsman	ismeri az ombudsman funkcióját és tevékenységének fogalmi elemeit, az alapvető jogok biztosának feladatkörére és jogállására vonatkozó alapvető szabályokat	képes elemezni és értékelni a hatalommegosztás szempontjából az ombudsman feladatkörére és jogállására vonatkozó tényállást	elkötelezett az alapjogok védelme, a közpénzek jogszerű felhasználása és az önkormányzati autonómia kapcsán az alkotmányos ellenőrző szervek független működése és feladatellátása mellett
számvevőszék	ismeri a számvevőszéki ellenőrzés fogalmát, az Állami Számvevőszék feladatkörére és jogállására vonatkozó alapvető szabályokat	képes elemezni és értékelni a hatalommegosztás szempontjából a számvevőszék feladatkörére és jogállására vonatkozó tényállást	
költségvetés	ismeri az állami költségvetéshez kapcsolódó alkotmányos (tartalmi, eljárási, intézményi) garanciákat	képes elemezni és értékelni tényállás alapján a költségvetési folyamat alkotmányos lefolyását, következményeit	
jegybank	ismeri a jegybank alkotmányos funkcióját és a jogállására vonatkozó alapvető szabályokat	képes elemezni és értékelni a hatalommegosztás szempontjából a jegybank feladatkörére és jogállására vonatkozó tényállást	
helyi önkormányzatok	ismeri a helyi önkormányzathoz való jog alkotmányos fogalmát, a helyi önkormányzatok autonómiájának szerepét a hatalommegosztásban, és a helyi demokrácia alkotmányos intézményeit	képes elemezni és értékelni a hatalommegosztás szempontjából a helyi önkormányzatok feladatkörére és jogállására vonatkozó tényállást	
összehasonlító alkotmányjog	ismeri az összehasonlító alkotmányjog célját, alkalmazási területeit, tárgyát és módszereit	képes az alkotmányjogi érvelésben felismerni és egyszerű helyzetekben alkalmazni az összehasonlító módszert	elkötelezett a közös európai alkotmányos követelmények érvényesülése mellett